

Les ARRELS dels AVANTPASSATS

• Fitxa tècnica

VALOR CULTURAL

La ruta segueix alguns dels importants jaciments arqueològics que, disseminats per les comarques de Girona, conformen un patrimoni excepcional, herència dels nostres avantpassats més ancestrals.

TIPUS DE RUTA

Circular, de sud a nord.

RECORREGUT DE LA RUTA PRINCIPAL

Uns 320 km.

INICI

Figueres.

• Introducció a la ruta

La fèrtil terra de Girona ha estat habitada des de temps immemorials per diferents cultures i civilitzacions que, al llarg de la història, ens han deixat un bon grapat d'exemples del seu pas per aquestes contrades: restes de la cultura megalítica, coves prehistòriques, poblats ibèrics, jaciments grecoromans, etc. La ruta ens acostarà a alguns dels jaciments arqueològics del territori gironí per conèixer més de prop aquestes civilitzacions i apreciar el paisatge i els costums que n'hem heretat. El punt fort de la ruta és el jaciment grecoromà d'Empúries, un dels més importants de tot l'Estat espanyol i testimoni del lloc pel qual les civilitzacions grega i romana van entrar a la península Ibèrica.

1 FIGUERES. L'ALBERA MEGALÍTICA

Sortim de Figueres per l'AP-7 o per l'N-II en direcció a la Jonquera. Per la GI-602 arribem a Espolla, on es troba el Centre d'Informació del Paratge Natural de l'Albera. Allí ens podem informar sobre les rutes megalítiques de la zona, que enllacen més de 130 elements d'aquesta cultura, principalment dòlmens i menhirs. A les rodalies també es poden visitar nombroses mostres de l'arquitectura romànica (vegeu ruta 1) i castells com el de Requesens (vegeu ruta 9).

A la mateixa altura on neix la GI-602 comença, a l'altra banda, la carretera GI-502, que ens porta al poble de Darnius, situat al costat del pantà de Boadella. Més amunt trobarem un altre trencall que, per la GI-500, permet arribar fins a Agullana.

2 RUTA MEGALÍTICA DE SALINES-BASSEGODA

Darnius i Agullana són els punts de partida per accedir a la zona de Salines-Bassegoda. A la vila d'Agullana també hi podem veure menhirs, dòlmens i una necròpolis molt propera al poble. Entre romànic i castells podem arribar-nos al santuari de la Mare de Déu de les Salines, al castell de Cabrera, a Albanyà i al poble emmurallat de Sant Llorenç de la Muga.

Tornem a Figueres per agafar la C-260 fins a Castell d'Empúries i Roses.

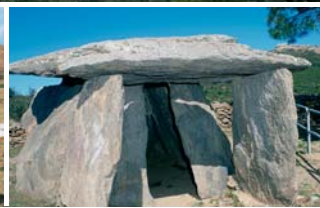
3 ROSES. LA CIUTADELLA

A Roses, destacada població turística i comercial, visitarem la Ciutadella (vegeu ruta 9), conjunt monumental en el qual podem seguir les diverses ocupacions que va tenir la vila al llarg de la història. A banda d'un jaciment ibèric, grec i romà que permet apreciar el barri hel·lenístic (segles IV i III aC) i una gran vila romana, destaquen un cementiri medieval i la fortificació renaixentista.

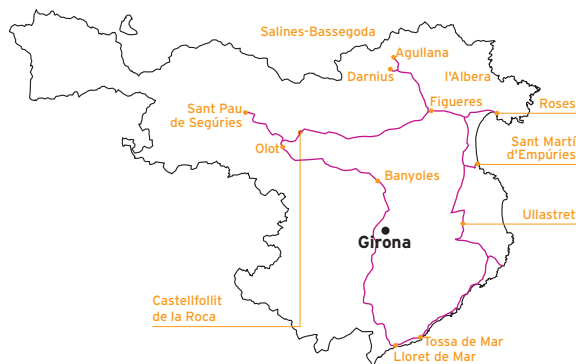
Tornem a Castelló d'Empúries per agafar la GIV-6216, que, travessant el Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà, ens porta a Sant Pere Pescador, l'Armentera i, per una carretera local, Viladamat, des d'on seguim la GI-623 fins a l'Escala.

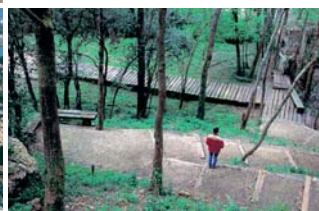
4 CONJUNT MONUMENTAL D'EMPÚRIES

L'Escala és una població turística i marinera, amb una indústria de salaó d'anxoves molt destacada. Des d'aquest punt, caminant per la costa s'arriba a Sant Martí d'Empúries (a 1,8 km), un recinte medieval de gran encant amb només quatre cases. Presidit per l'església (s. X), el lloc és idíl·lic, amb molt de verd i un petit bosc que porta fins a la platja. Allí, un camí remodelat amb motiu dels Jocs Olímpics de Barcelona 92 –la flama olímpica, que va arribar a Catalunya per mar, fou desembarcada al mateix lloc en què ho van fer els grecs 2.500 anys abans– ens condueix, passant per l'antic port grec, encara visible, fins al jaciment arqueològic. La fundació d'Empúries es remunta a l'any 550 aC, quan una colònia grega, la primera de la península Ibèrica, s'establí en la zona. Cap al 100 aC s'inicià la construcció de la ciutat romana, una mica més amunt de la grega. El museu del

• Descripció de la ruta

recinte no és gaire gran, però custodia peces de valor trobades en el decurs de les excavacions i, de forma molt didàctica, explica a la percepció la importància de l'assentament i la relació que tingué amb el poblat d'Ullastret.

Des de l'Escala reprenem la GI-623 fins a trobar la C-31, que seguirem fins a Verges i Parlavà, on ens desviem en direcció a Torroella de Montgrí. A mig camí, la GI-644 ens porta al poblat ibèric d'Ullastret.

5 ULLASTRET. POBLAT IBÈRIC

Datat al segle VII aC, aquest jaciment permet conèixer en detall la cultura dels ibers: recinte emmurallat, estructura urbanística, rituals funeraris, activitats socials, etc. Al mateix complex hi ha també un museu d'arqueologia.

Baixem per la GI-644 fins a prop de la Bisbal, on agafem la C-66 per anar fins a Palafrugell. Des d'aquí ens arribem a la cala de Llafranc i puguem al far de Sant Sebastià, situat a 178 metres d'altitud i amb unes vistes fantàstiques al mar. A la zona es conserven algunes restes del poblat ibèric de Sant Sebastià de la Guarda. De camí a Palamós trobem un trencall cap a la platja del Castell, un dels pocs indrets de la costa que es mantenen totalment verges. Un camí de ronda ens porta a les restes d'un altre poblat ibèric. Seguint la carretera de la costa fins a Platja d'Aro i, cap a l'interior, Castell d'Aro (vegeu ruta 9), on hi ha les restes de la vil·la romana del Pla de Palol (s. I aC). Ens endinsem al massís de les Gavarres per una carretera local de gran bellesa. A prop de Romanyà de la Selva hi ha el dolmen de la Cova d'en Daina. Després de visitar-lo tornem cap a la costa i ens dirigim a Tossa de Mar.

6 TOSSA DE MAR. VIL·LA ROMANA DELS AMETLLERS

Aquest establiment romà (s. I aC – s. VI dC) de grans dimensions es troba situat dins el nucli urbà, davant de l'hospital de Sant Miquel. Es tracta d'una vil·la agrícola dedicada al conreu i l'explotació de la vinya, un exemple únic del que representaven les vil·les costaneres. Es divideix en dues parts: la *pars urbana*, on es trobaven l'habitatge i les estances més nobles, i la *pars rustica*, que aglutinava les dependències agrícoles. L'existència d'un conjunt termal i el sistema de reaprofitament de l'aigua (gens habituals en les vil·les agrícoles) constitueixen una bella mostra del que representava combinar l'explotació del territori amb el luxe i les comoditats urbanes. Al Museu Municipal es conserven objectes trobats a la vil·la dels Ametllers, així com diverses escultures realitzades en marbre de Carrara i l'extraordinari mosaic de Vitalis.

Seguim la GI-682 cap a Lloret de Mar. A l'entrada de la població hi ha un trencall que porta cap a una urbanització. A 500 metres trobem una torre sepulcral romana amb una necròpolis al costat. Es tracta de la torre dels Avellaners, una construcció prismàtica massissa de 4 metres d'altura, dotada d'un receptacle cilíndric en el qual es disposaven les cendres dels morts. Seguint per la urbanització, a uns 2 km trobem, datat d'un turó, el poblat ibèric.

7 LLORET DE MAR. POBLATS IBÈRICS DE PUIG CASTELLET I MONTBARBAT

A Lloret de Mar hi ha diferents jaciments que testimonien la presència de la cultura ibèrica (Puig Castellet, Montbarbat, Turó Rodó...). El de Puig Castellet es troba situat en un indret fantàstic, ja que domina tota la plana del prelitoral però, alhora, és invisible des del mar. Habitat des del 250 fins al 120 aC, el recinte està emmurallat i presenta

11 espais rectangulars amb una, dues o tres cambres cadascun. Cada casa comprenia també una zona de treball, i a l'espai central hi ha restes d'edificacions comunitàries. El poblat de Montbarbat (d'uns 5.700 m²) va tenir el període àlgid d'activitat entre els segles IV i II aC. S'hi arriba des del santuari de Nostra Senyora del Vilar.

Des de Lloret agafem la C-63 i l'N-II fins a enllaçar amb la GI-673, que ens portarà a Caldes de Malavella.

8 CALDES DE MALAVELLA. TERMES ROMANES DEL PUIG DE SANT GRAU

L'antiga estació termal d'*Aquis Voconis*, posteriorment, municipi d'*Aquae Calidae* constituïa un lloc de pas obligat en la Via Augusta. Datades al segle I dC i catalogades com a Monument Històric d'Interès Nacional, d'aquestes valuoses termes se'n conserven una extensa piscina, restes de construccions annexes, murs d'altures molt importants i tot el mecanisme de funcionament gairebé intacte.

Anem a buscar l'AP-7 o l'N-II, passem Girona i Sarrià de Ter i arribem a Sant Julià de Ramis, on trobem el poblat ibèric de Sant Julià (s. v-i aC), que en l'actualitat s'està excavant i es creu que fou un dels més importants de la zona. Hi ha una ruta senyalitzada per resseguir-lo a peu. A continuació agafem la C-66 per dirigir-nos a Banyoles (vegeu ruta 7).

9 BANYOLES. PARC DE LES COVES PREHISTÒRIQUES

A tocar de l'estany de Banyoles se situa el jaciment lacustre de la Draga, testimoni de primer ordre de la presència humana en la zona durant el paleolític i el neolític. El fet d'estar submergit en part ha possibilitat que es conservessin en perfectes condicions diversos utensilis, especialment els relacionats amb l'activitat agrícola. Una mica més amunt de Banyoles, a Serinyà, hi ha el Parc de les Coves Prehistòriques. Es tracta d'unes coves que van ser habitades des del paleolític fins a l'edat dels metalls. El recinte comprèn un recorregut per les coves, un audiovisual i una sala d'exposicions. El material trobat als dos jaciments s'exposa al Museu Arqueològic Comarcal.

A Banyoles agafem la GI-524 cap a Santa Pau i Olot, travessant el Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garroba (vegeu rutes 2, 7 i 8). Els interessats en la vulcanologia tenen aquí una cita ineludible, que passa també per la visita al Museu dels Volcans d'Olot. Per la C-26 arribem a Sant Pau de Segúries.

10 VIA DE CAPSACOSTA

Es tracta d'una antiga via romana que unia l'Empordà amb el Ripollès. El tram que va de Sant Pau de Segúries a la Vall de Bianya permet admirar l'obra d'enginyeria que van dur a terme els romans: dues fileres de blocs de pedra quadrats o rectangulars i un espai intermediari farcit de blocs de pedra del país.

Per la C-26 tornem a Olot i, tot seguit, ens dirigim per l'N-260 a Sant Jaume de Llierca, on agafem el trencall a Tortellà i el pont de Llierca. La vall en la qual ens trobem és rica en jaciments arqueològics, entre els quals destaca la Bauma del Serrat del Pont, restaurada i dotada d'un aparcament al pont de Llierca. Reprenem l'N-260 per fer cap a Besalú (vegeu rutes 1, 4, 8 i 10), i després tornem a Figueres.

